

DEMOKRATI-UGEN

d. 19. marts – 23. marts 2018

Kære læser,

Højbjerg Privatskole deltager i den nationale demokrati-uge som afholdes i uge 12.

I denne uge har alle elever fra 0. kl. – 9. kl. arbejdet med begreberne demokrati, tolerance, frihed og ligestilling.

Eleverne har været aktive med aktiviteter, opgaver og emner som rummer disse begreber.

Vores lærere har benyttet Undervisningsministeriets hjemmeside. Derudover har lærerne selv udviklet egne undervisningsplaner indenfor området.

Der har også været tværfaglighed gennem hele ugen, hvor eleverne har haft demokrati i dansk, historie og samfundsfag – men også i de naturvidenskabelige fag som naturteknik, fysik-kemi og biologi osv.

Denne folder er udarbejdet med det formål at give læseren et overblik og ide om hvordan vi på Højbjerg Privatskole arbejder med begreberne; *demokrati, medborgerskab, medbestemmelse, ligestilling, rettigheder etc.*

DEMOKRATIUGE I 1. KLASSE - DANSK

I 1. klasses danskundervisning har vi arbejdet med forskellige opgaver/øvelser under demokratiugen.

Vi startede med Kim Larsens sang "Alle børn har ret". Målet var at eleverne skulle høre og synge sangen, hvorefter de hver især skulle skrive og tegne om det sted, de bedst kunne lide. Fx "Alle børn har ret til at se forskellige ud". Bagefter blev deres billeder med tekster hængt rundt i klassen.

Vi talte også kort om børnekonventionen og hvad den bliver brugt til. Det syntes børnene var meget interessant. Bagefter fik de mulighed, i små grupper, at tale om deres egen klasse og hvilke regler, de syntes, der skulle gælde. Det kaldte vi for "klassens grundlov". I "Klassens grundlov" havde eleverne et punkt der hed, at man skal tale pænt til hinanden. Derfor havde vi også et kort forløb der hed "rødt, grønt, gult sprog".

Målet var, at eleverne skulle blive bevidste om, hvordan de taler til hinanden og hvad kritiserende/nedsættende sprog gør ved fællesskabet i klassen. Eleverne fik hver især et rødt (grimt sprog), gult (kun for sjov sprog) og grønt kort (rosende sprog), og de skulle bruge kortene i timen, hver gang andre sagde noget til dem. Eleverne syntes at øvelsen var meget god, derfor tog de også kortene med ud til pausen, for at bruge dem overfor de andre elever. Vi afsluttede demokratiugen med en "tæppeøvelse", hvor eleverne, en efter en, fik lov til at ligge under tæppet, hvorefter de andre skulle skrive 3 positive ord om personen.

Øvelsen var med til at hjælpe på, at eleverne bliver i stand til at kommunikere med kammeraterne om deres positive egenskaber.

DEMOKRATIUGE I 2. KLASSE

Vi har i 2.klasse, arbejdet med de vigtigste begreber, for at give eleverne et kendskab for, hvad demokrati egentlig betyder og indebære. Disse begreber var bl.a. *demokrati, diktatur, fællesskab, frihed osv.*

Vi har også været inde og snakke om hvordan demokrati fungerer i Danmark. Her havde vi fat om begreberne, *valg, politiker (statsminister, borgmester), folketinget*, for at give en indsigt i hvordan det hele hænger sammen.

Begrebet *fællesskab* har vi lagt meget vægt på, og i den anledning har vi snakket om hvor vigtigt det er at være i et fællesskab og for at give det et solidt fundament, har vi lavet nogle forskellige øvelser i klassen. En af øvelserne gik ud på at slå knuden på klassen, hvor de i samarbejde skulle komme frem til en løsning. Eleverne synes det var en sjov leg, som har givet dem en bedre forståelse af vigtigheden af et fællesskab.

Vi har endvidere været ind og snakke om regler for gode samtaler og hvor vigtigt det er at lytte til hinanden. Her kom eleverne med deres egne meninger og derefter sluttede vi af med en lille øvelse "*dragen og kaninen*". Øvelsen var et set-up, hvor de to og to skiftevis skulle prøve og være dragen også kaninen. Dragen er den sure som vil bestemme selv og vil ikke lytte til andre og kaninen er den søde som giver andre lov til at tale og sige deres mening og kommer med sin egen mening til sidst. Eleverne kunne her se, hvor "trøls" det var at snakke med "dragen", hvorimod synes de at kaninen gjorde det rigtige.

DEMOKRATIUGE I 3. KLASSE

Emner, indhold, mål og evaluering:

1. Tankekort – hvad er demokrati?

Det første vi lavede i 3. klasse var et tankekort, der tog udgangspunkt i elevernes forhåndsviden og forforståelse om emnet *demokrati*. Eleverne arbejdede først i små grupper, og derefter tog vi, med udgangspunkt i elevernes tankekort, en fælles snak i klassen. I samtalen kom vi bl.a. ind på:

- Hvad betyder ordet demokrati?
- Hvor stammer det fra?
- Hvor er der demokrati i jeres nære omverden?
- Hvilke slags demokratier findes der?
- Er demokrati godt eller dårligt?
- Hvad er det modsatte af demokrati?

2. Hvad er demokrati? – film

Herefter så vi en kort film, hvor en 3. klasse bliver interviewet om demokrati og svarer på forskellige spørgsmål i henhold til emnet. Målet var at få mere viden om, hvad demokrati er, og hvad demokrati kan bruges til.

3. Demokratiske fællesskaber

Vi snakkede i fællesskab om, hvor der i elevernes hverdag er demokrati. Vi kom frem til forskellige fællesskaber, og valgte at arbejde videre med "klassen", "hjemme" og "forening". Hver gruppe fik et af de tre fællesskaber, og til det fællesskab skulle de finde frem til, hvilke ord og begreber, der beskriver det. Eleverne skulle som afslutning fremlægge deres planche for de andre grupper. Formålet var at bevidstgøre eleverne om, at vi alle sammen indgår i en række fællesskaber, og hvad man kan bruge de mange fællesskaber til.

4. Bevægelse – kommunen hjælper

I demokratiugen har vi også holdt vores bevægelsepauser. Vi har leget en leg, der hedder *Kommunen hjælper*. Her er der en fiktiv by, hvori der bor en mor med sin baby og deres bedstemor, der bor et par kilometer derfra. Derudover er der en vuggestue, plejehjem, bibliotek, busser og sneplove. Hver elev får en af de ovenstående roller. Herefter bliver der læst en historie højt, hvor familien har brug for hjælp bl.a. til børnepasning, at komme på arbejde og låne bøger til bedstemoren. Når historien bliver læst højt, og en af familiemedlemmerne har brug for hjælp, "løber" den der kan hjælpe med at løse problemet

hen og hjælper den pågældende. Formålet er, at eleverne får bevæget sig og samtidig lærer om, hvordan kommunen hjælper borgerne

5. Skibet er ladet med rettigheder

Her bliver klassen delt ind i små grupper, der får at vide, de skal forestille sig, de er på vej i et skib til en øde ø, hvor de skal starte deres nye tilværelse op. De får udleveret en konvolut med forskellige ord, fx rent drikkevand, i pod, uddannelse osv. Der bliver igen læst en historie højt for grupperne. Undervejs på deres fiktive rejse bliver de bl.a. udsat for en voldsom storm og må skille sig af med tre af ordene. Dette sker i alt tre gange. Til sidst er der forskellige opfølgende spørgsmål, som hvordan traf I beslutningerne? Har alle børn brug for det samme? Hvordan var legen? osv. Formålet med denne øvelse var at få kendskab til forskellige typer rettigheder, at forstå at rettigheder er grundlæggende for menneskers liv, samt at forstå og diskutere sammenhængen mellem behov og rettigheder

6. Borgermøde

Klassen får at vide, at klasselæreren er borgmester og har indkaldt til borgermøde. Eleverne er borgere i Højbjerg/Aarhus. De bliver nu delt i grupper og skal komme med forslag til forbedringer i byen. Når alle forslag er skrevet på tavlen, får alle elever to stemmer hver, og de to forslag, der får flest stemmer, tager "borgmesteren" med hjem til "kommunalbestyrelsen". Målet med aktiviteten var at styrke elevernes demokratiske bevidsthed.

7. Evaluering

Som afslutning på demokratiugen lavede vi en skriftlig evaluering. Spørgsmålene var blandt andet:

- Hvor meget vidste du om demokrati inden demokratiugen?
- Hvor meget ved du nu?
- Hvad var det bedste i demokratiugen?
- Hvad har du lært i demokratiugen?
- Hvilken karakter vil du give demokratiugen (7 trin skalaen)

Eleverne i 3. klasse har i gennemsnit givet demokratiugen 8,4 i karakter.

Alle elever er enige om, at de efter demokratiugen ved mere om demokrati, end de gjorde inden.

Eleverne giver i deres evaluering udtryk for, at det har været en sjov og lærerig uge. De har været glade for de forskellige aktiviteter.

DEMOKRATIUGE I 4. KLASSE

Emner, indhold, mål og evaluering:

1. Tankekort – hvad er demokrati?

Det første vi lavede i 4. klasse var et tankekort, der tog udgangspunkt i elevernes forhåndsviden og forforståelse om emnet demokrati. Eleverne arbejdede først i små grupper, og derefter tog vi, med udgangspunkt i elevernes tankekort, en fælles snak i klassen. I samtalen kom vi bl.a. ind på:

- Hvad betyder ordet demokrati?
- Hvor stammer det fra?
- Hvor er der demokrati i jeres nære omverden?
- Hvilke slags demokratier findes der?
- Er demokrati godt eller dårligt?
- Hvad er det modsatte af demokrati?

2. Hvad er demokrati? – film

Herefter så vi en kort film, hvor en 3. klasse bliver interviewet om demokrati og svarer på forskellige spørgsmål i henhold til emnet demokrati. Målet var at få mere viden om, hvad demokrati er, og hvad demokrati kan bruges til.

3. Demokratiske fællesskaber

Vi snakkede i fællesskab om, hvor der i elevernes hverdag er demokrati. Vi kom frem til forskellige fællesskaber, og valgte at arbejde videre med "klassen", "hjemmet" og "forening". Hver gruppe fik et af de tre fællesskaber, og til det fællesskab skulle de finde frem til, hvilke ord og begreber, der beskriver det. Eleverne skulle som afslutning fremlægge deres planche for de andre grupper. Formålet var at bevidstgøre eleverne om, at vi alle sammen indgår i en række fællesskaber, og hvad man kan bruge de mange fællesskaber til.

4. Bevægelse – kommunen hjælper

I demokratiugen har vi også holdt vores bevægelsepauser. Vi har leget en leg, der hedder *Kommunen hjælper*. Her er der en fiktiv by, hvori der bor en mor med sin baby og deres bedstemor, der bor et par kilometer derfra. Derudover er der en vuggestue, plejehjem, bibliotek, busser og sneplove. Hver elev får en af de ovenstående roller. Herefter bliver der læst en historie højt, hvor familien har brug for hjælp bl.a. til børnepasning, at komme på arbejde og låne bøger til bedstemoren. Når historien bliver læst højt, og en af familiemedlemmerne har brug for hjælp, "løber" den der kan hjælpe med at løse problemet hen og hjælper den pågældende. Formålet er, at eleverne får bevæget sig og samtidig lærer om, hvordan kommunen hjælper borgerne.

5. Skibet er ladet med rettigheder

Her bliver klassen delt ind i små grupper, der får at vide, de skal forestille sig, de er på vej i et skib til en øde ø, hvor de skal starte deres nye tilværelse op. De får udleveret en konvolut med forskellige ord, fx rent drikkevand, i pod, uddannelse osv. Der bliver igen læst en historie højt for grupperne. Undervejs på deres fiktive rejse bliver de bl.a. udsat for en voldsom storm og må skille sig af med tre af ordene. Dette sker i alt tre gange. Til sidst er der forskellige opfølgende spørgsmål, som hvordan traf i beslutningerne? Har alle børn brug for det samme? Hvordan var legen? Mv. Formålet med denne øvelse var at få kendskab til forskellige typer rettigheder, at forstå at rettigheder er grundlæggende for menneskers liv, samt at forstå og diskutere sammenhængen mellem behov og rettigheder

6. Byg en by

I denne time samledes eleverne om et bord i klassen. Der blev lagt et stykke karton midt på bordet, og eleverne fik så at vide, at de skulle tegne en by. Da legen startede fik de kun at vide, hvordan beslutningerne skulle tages under de forskellige styreformer. Den første styreform, de skulle tegne en by under, var diktatur, herefter, demokratisk flertalsbestemmelse, konsensusdemokrati og til sidst anarki. Vi sluttede af med en fælles snak om aktiviteten, herunder hvad de forskellige styreformer hedder. Målet var, at forstå hvad demokrati er, få indblik i andre styreformer, og at forstå sin egen ret til medbestemmelse og deltagelse.

7. Evaluering

Som afslutning på demokratiugen lavede vi en skriftlig evaluering. Spørgsmålene var blandt andet:

- Hvor meget vidste du om demokrati inden demokratiugen?
- Hvor meget ved du nu?
- Hvad var det bedste i demokratiugen?
- Hvad har du lært i demokratiugen?
- Hvilken karakter vil du give demokratiugen (7 trin skalaen)

Eleverne i 4. klasse har i gennemsnit givet demokratiugen 9 i karakter.

Eleverne skriver, at de efter demokratiugen ved mere om demokrati end inden demokratiugen. Flere af dem skriver, at de nu ved mere om demokrati end "demokrati betyder, at flertallet bestemmer".

De skriver ligeledes, at det har været dejligt, at de også har lært om demokrati i andre fag. Her nævner de især tysk og historie.

De kunne godt lide de forskellige aktiviteter. De synes de var sjove, og føler de alle har været lærerige.

DEMOKRATIUGE I 5. KLASSE

5. klasses danskundervisning har vi arbejdet med forskellige opgaver/øvelser under demokratiugen.

Vi startede med øvelsen "Barnets bedste", hvor eleverne skulle sætte ord på, hvad et barn har brug for, for at få et godt liv. Først blev det diskuteret i små grupper, og dernæst havde vi en fælles diskussion. Der var forskellige meninger og holdninger til det, men vi kom frem til de vigtigste. I forbindelse med øvelsen, læste/talte vi også om børnekonventionen.

En anden øvelse, som klart var favorit, var øvelsen med "Skibet er ladet med rettigheder". Her skulle eleverne forestille at sejle mod et nyt kontinent, og undervejs smide "ting" over bord. De "ting" de skulle opgave på vej, var forskellige behov, såsom slik, uddannelse, rent vand, mobiltelefon osv.

Øvelsen var meget spændende og eleverne fik en forståelse for, at rettigheder er en grundlæggende ting for menneskers liv.

Vi afsluttede ugen med forløbet "Byg en by", hvor eleverne skulle bygge modelbyer i grupper, under forskellige styreformers. Vi valgte at fokusere på diktatur, demokrati og anarki. Øvelsen var god, da eleverne fik indblik i andre styreformers og forstå hvor vigtigt det er, at have ret til medbestemmelse og deltagelse.

Alt i alt havde vi en super dejlig og lærerig uge.

DEMOKRATIUGE I 6. KLASSE

I 6.klasse har vi hele ugen arbejdet med demokrati og dets proces

På folketingets hjemmeside er der opgaver om demokrati. Vi har set 8 små klips sammen og eleverne har lavet opgaver som hører til dem.

Vi har drøftet om hvorfor demokrati er vigtigt, og hvordan kommer demokrati til udtryk for eleverne på skolen. så snakkede vi om elevrådet og hvordan det har med demokrati at gøre.

Eleverne arbejdede med danmarks styreform fra 1660-1849, og hvad enevælde betød for den enkelte borger i Danmark.

Eleverne har fået tid til at arbejde med, hvorfor vi skal værne om vores demokrati, og hvad vil det sige at leve under diktatur. I den forbindelse har vi set en kort video om Nordkorea og dets diktatur.

Eleverne har udvist en stor interesse for demokratiet og har lært rigtig meget om det.

DEMOKRATIUGE I 7., 8. & 9. KLASSE – FYSIK/KEMI

I fysik/kemi havde vi to programmer i demokratiugen, et til 7. klasse, et til 8. og 9. Pointen var i begge programmer, at eleverne skulle få en indsigt i, hvordan den objektive tankegang i fysik/kemi kunne bruges (og misbruges) i demokratisk sammenhæng.

7. Klasse:

Vi undersøgte, hvordan forskellige politiske personligheder, herunder Benjamin Franklin og Angela Merkel, brugte deres naturvidenskabelige baggrunde i deres kamp for demokratiet. Eleverne lavede små biografiske oplæg, hvorefter vi diskuterede, om en naturvidenskabelig tilgang til demokratiet var godt ellers skidt.

8. og 9. klasse:

Vi arbejdede med udgangspunkt i en artikel om teknokrati, hvor begrebet bliver redegjort og diskuteret. Efter arbejde med arbejds spørgsmål, havde vi en diskussion i timen, hvor eleverne selv fik lov at vurdere forskellige værdiladede, politiske spørgsmål. Herefter kunne vi diskutere på klassen, om teknokrati kunne erstatte demokratiet? Det syntes eleverne (nok heldigvis) var en dårlig idé.

DEMOKRATIUGE I 6., 7., 8. & 9. KLASSE – MATEMATIK

I matematik har vi beskæftiget os med opgaver, der relaterer sig folketinget og folketingsvalg i Danmark.

I den forbindelse har 6. og 7.kl elever fået problemregningsopgave fra Matematikfessor (papirudgave), herunder forskellige specifikke spørgsmål, hvor eleverne både skulle undersøge partierne og forskellige informationer fra folketinget og udføre opgaverne ved at benytte deres matematiske færdigheder i gruppearbejde.

8. og 9.klasse har beskæftiget sig med SLOTSHOLM opgave (FSA 2002), der omhandler folketinget og partierne i folketinget.

I øvrigt var der også geometri spørgsmål indenfor folketingsareal osv.

Forud for opgaverne har vi snakket med eleverne om demokrati forståelse og dens vigtighed.